

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТЕЛӘЧЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

(IV чакырылыш)

**КАРАР
Егерменче бишенче утырыш**

18 август 2023 ел

№ 167

Үзәк п.

Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге Советының 2021 елның 11 майдагы №42 номерлы «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәне раслау хакында» карарына үзгәрешләр керту турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә,

Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге Советының 2021 елның 11 майдагы № 42 номерлы «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәне раслау хакында» карарына түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

- күрсәтелгән карар белән расланган «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәгә

- 6 статьяны түбәндәгә эчтәлекле абзац белән тулыландырырга:
«- гражданнарың бюджет процессында катнашуы;»;

- 9 статьяны түбәндәгә эчтәлекле 7 өлеш белән тулыландырырга:
«7. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторының (администраторының) бюджет вәкаләтләре

1) бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторы түбәндәгә бюджет вәкаләтләренә ия:

үзенә буйсынган администраторлар исемлеген бюджет дефицитын финанслау чыганакларын төзи;

бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча керемнэрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашира, (бюджетның бердәм счетындағы акча калдыкларын идарә итү операцияләрен, бердәм салым түләүгә бәйле операцияләрне, мәжбүри түләүләргә карата Евразия икътисадый берлеге хокукуы һәм Россия Федерациясе законнары белән караплан аванс түләүгә бәйле операцияләрне, Евразия икътисадый берлеге хокукуы һәм Россия Федерациясенең таможня жайга салу турындағы законнары белән караплан акчалата залогка бәйле операцияләрне исәпкә алмаганда);

бюджет дефицитын финанслау чыганакларын каплау өчен билгеләнгән ассигнованиеләрдән файдалануның адреслылығын һәм максатчан характерын тәэммин итә;

бюджет ассигнованиеләрен бюджет дефицитын финанслау чыганакларының ведомство администраторлары буенча бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторының бюджет хисабын тәзи;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага гомуми таләпләр нигезендә бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча кертемнэрне фаразлау методикасын раслый;

бюджет ассигнованиеләренең нигезләмәләрен тәшкил итә.

2) бюджет дефицитын финанслау чыганаклары администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча керемнэрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашира, (бюджетның бердәм счетындағы акча калдыкларын идарә итү операцияләрен, бердәм салым түләүгә бәйле операцияләрне, мәжбүри түләүләргә карата Евразия икътисадый берлеге хокукуы һәм Россия Федерациясе законнары белән караплан аванс түләүгә бәйле операцияләрне, Евразия икътисадый берлеге хокукуы һәм Россия Федерациясенең таможня жайга салу турындағы законнары белән караплан акчалата залогка бәйле операцияләрне исәпкә алмаганда);

бюджет дефициты финанслау чыганаклары бюджетка керүнен тулылығын һәм үз вакытында башкарылуын тикшереп тора;

бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча бюджеттан керемнэр һәм түләүләр тәэммин итә;

бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

бюджет дефицитын финанслау чыганакларының тиешле баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторының үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашира;

әлеге Кодекста һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашира.

3) Жирле үзидарә органнарына, жирле администрация органнарына, бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторының бюджет вәкаләтләрен башка оешмаларга беркетү, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән

гомуми таләпләр нигезендә бюджет дефицитын финанслау чыганаклары белән операцияләрне гамәлгә ашыру буенча алар башкарған вәкаләтләрне исәпкә алып башкарыла.

4) Жирле бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә жирле администрация тарафыннан раслана.

Бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлегендә бюджет дефицитын финанслау чыганакларының төп администраторларының бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручи органнар (оешмалар) исемнәре һәм аларга беркетелә торган бюджет дефицитын финанслау чыганаклары булырга тиеш.»;

- 16 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«16 Статья Жирлекнең муниципаль бурычы структурасы

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре түбәндәге йөкләмәләр рәвешендә яшәргә мөмкин:

1) Жирлек халкының кыйммәтле кәгазыләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазыләргә);

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитларына;

3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитларына;

4) Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитларга;

5) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән Жирлек гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә);

6) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;

7) Россия Федерациясе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

1) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләргә бәйле йөкләмәләр күләме;

5) Жирлекнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) Россия Федерациясе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме, алар буенча йөкләмәләр Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән;

3) Россия Федерациисе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән муниципаль гарантияләрдән килеп чыга торган ачык йөкләмәләр күләме;

5) Россия Федерациисе валютасында күчеп килүнен юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) Россия Федерациисеннән максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жәлеп ителгән чит ил валютасындағы Жирлек бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Жирлек тарафыннан бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләргә бәйле йөкләмәләр күләме.

Жирлекнең озаксроклы йөкләмәләре кыскасроклы (кимендә бер ел), уртачасроклы (бер елдан биш елга кадәр), һәм озаксроклы (биштән алтып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.»;

- 20 статьяның 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Хисап финанс елында муниципаль берәмлекнең бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет дефицитын финанслауга юнәлтелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм максатчан билгеләнешкә ия Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансферлардан тулысынча файдаланмау сәбәпле хисап финанс елы ахырына барлыкка килгән калдықлар күләменә муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнән артыграк булырга мөмкин, максатлы билгеләнүле юридик затлардан түләүсез керемнәр, жирле бюджетларга жирле бюджетларның баланслылығын тәэммин итү чараларына яисе Россия Федерациисе субъекты бюджетыннан жирле бюджетларга бирелгән башка дотацияләргә, шулай ук хисап финанс елының соңғы эш көненнән соң жирле бюджетка кертелгән хисап финанс елы керемнәре күләменә, шул исәптән йомгаклау әйләнешләрен үткәрү тәртибендә ярдәм итү өчен дотацияләр.

Әгәр хисап финанс елында муниципаль берәмлекнең бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет дефицитын финанслауга юнәлтелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм әлеге пунктның беренче абзацында каралган мөмкин булган артыклыкларны исәпкә алыш, муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артып китсә, агымдагы елның 1 гыйнварына күрсәтелгән суммада жирле бюджет акчаларының калдықлары барлыкка килгән хисап финанс елы йомгаклары буенча артыклыклар әлеге Кодексның 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелергә тиеш, агымдагы финанс елына бурычларның чик күләме кими;

- 42 статьяны түбәндәге эчтәлекле 3 өлеш белән тулыландырырға:

«3. Жирлек советы кабул иткән чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карап өч эш көненә кадәр жирлек Башлыгына кул кую һәм бастырып чыгару өчен жибәрелә.

Жирлек бюджеты турында карап 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр жирлек бюджеты турында каарда башкасы каралмаган булса, финанс елның 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

Жирлек бюджеты турында карап билгеләнгән тәртиптә имзаланганнан соң ун көннән дә сонга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.»;

- 45 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«45 Статья. Бюджетның чыгымнар буенча үтәле:

1. Бюджетны чыгымнар буенча үтәу әлеге нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә, РФ Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән килеш гамәлгә ашырыла.

2. Бюджетны чыгымнар буенча үтәу түбәндәгеләрне күздә тота:

бюджет һәм акча йөкләмәләрен кабул итү һәм исәпкә алу;

акчалата йөкләмәләрне раслау;

акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;

акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау.

3. Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм аңа кадәр житкерелгән бюджет йөкләмәләренең лимитлары чикләрендә элек кабул ителгән бюджет йөкләмәләренә үзгәрешләр кертә.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен дәүләт (муниципаль) контрактлары, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән башка килешүләр төзү юлы белән яки закон, башка хокукый акт, килешү нигезендә кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы үзенә житкерелгән бюджет йөкләмәләренең тиешле лимитлары һәм кабул ителгән, әмма үтәлмәгән бюджет йөкләмәләре арасындагы аермадан артмаган күләмдә яңа бюджет йөкләмәләре ала.

Бюджет акчаларын алучы дәүләт (муниципаль) контрактларын, РФ Бюджет кодексы нигезләмәләрендә һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы башка федераль законнарда расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары гамәлдә булу срокы чикләреннән тыш мондый дәүләт (муниципаль) контрактлары, башка килешүләр буенча йөкләмәләрне үтәүне күздә тоткан башка килешүләрне төзи. Дәүләт (муниципаль) контрактларын, башка шартнамәләрне төзү өчен билгеләнгән күрсәтелгән нигезләмәләр элегрәк төзелгән дәүләт (муниципаль) контрактларына, башка килешүләргә үзгәрешләр кертелгәндә дә кулланыла.

4. Бюджет чараларын алучы, алар өчен түләүне санкцияләү өчен кирәклे күрсәтмәләр һәм башка документлар нигезендә, ә оператив-эзләү чараларын үтәүгә һәм зыян күрүчеләргә, шаһитларга һәм жинаять эшләрендә башка катнашучыларга карата куркынычсызылык чараларын гамәлгә ашыруга бәйле очракларда, күрсәтмәләр нигезендә бюджет акчалары исәбеннән акчалата йөкләмәләр түләү бурычын раслый.

5. Муниципаль берәмлекнең финанс органы бюджет һәм акча йөкләмәләрен исәпкә куюда, акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләгәндә әлеге статьяның 1

пунктында каралган тиешле финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртипкә ярашлы рәвештә:

бюджет йөкләмәләрен бюджет йөкләмәләренең тиешле лимитларыннан яки бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләреннән арттырмау, шулай ук бюджет йөкләмәсе турындагы мәгълүматның бюджет чыгымнарын классификацияләү кодына туры килүе;

тиешле бюджет йөкләмәсе исәпкә куелган мәгълүматның акчалата йөкләмәләр турындагы мәгълүматка туры килүе;

акча йөкләмәләре, акчалата йөкләмә турында мәгълүмат түләү өчен каарда күрсәтелгән мәгълүматның туры килүе;

акчалата йөкләмә барлыкка килүне раслый торган документларның булуы.

Финанс органы тарафыннан билгеләнгән һәм әлеге статьяның 1 пунктында каралган тәртиптә әлеге пунктта күрсәтелгән мәгълүматка өстәмә рәвештә контролльдә тотылырга тиешле башка мәгълүмат билгеләнергә мөмкин.

Бюджет йөкләмәсе дәүләт (муниципаль) контракты нигезендә барлыкка килгән очракта, өстәмә рәвештә дәүләт (муниципаль) контракты турында Россия Федерациясе законнарында каралган контрактлар реестрында дәүләт (муниципаль) ихтыяжлары һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турындагы белешмәләрнен һәм дәүләт (муниципаль) контракты нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсен исәпкә алуға кабул ителгән белешмәләрнен дәүләт (муниципаль) контракты шартларына туры килүен тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөкләмәләрне түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет йөкләмәләре лимитлары алучыларга житкерелгән бюджет акчалары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Ачык норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү бюджет ассигнованиеләре бюджет акчаларын алучыга житкерелгән чикләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6. Акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау бюджет акчаларын физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары, халықара хокук субъектлары файдасына күчерүне раслый торган күрсәтмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчаларын үтәү буенча акчалата операцияләр үткәрүне раслый торган башка документларны тикшерү.»;

- 52 статьяны түбәндәге эчтәлекле абзац белән тулыландырырга:

«Муниципаль бюджетның үтәлеше турында расланган каар билгеләнгән тәртиптә имза салынганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.».

2. Әлеге каарарны гамәлдәге законнар нигезендә бастырып чыгарырга

Теләче муниципаль районы
Үзәк авыл жирлеге башлыгы

В.Н.Котников